

Samuel Benchetrit

Kom hjem igen

Oversat af Nils Schultz Ravneberg

*Oversat efter: Samuel Benchetrit, Reviens
© Éditions Grasset & Fasquelle, 2018*

BERNARD GRASSET
PARIS

texte | tekst

Til min elskede Saul

1.

Jeg skrev altid de samme sætninger i mine hæfter. En slags løfter, som jeg aldrig holdt. De bedste af dem skrev jeg om aftenen eller midt om natten, hvor jeg beruset af whisky svor, at jeg fra og med dagen efter aldrig mere ville røre en dråbe alkohol, og at jeg ville dyrke sport og være kærlig, sparsommelig, arbejdsom, tolerant, disciplineret og renlig, at jeg ville gå til tandlægen, spadsere til og fra møder, holde møder mindst femten minutter væk fra mit hjem, være modig, smilende, rejselysten, nysgerrig, åndfuld, rolig, opmærksom, omhyggelig med madlavningen, fornuftig, tålmodig, beslutsom og formående, at jeg ville sætte pris på regnvejr, hedeølger, frugt, fisk, turisme, farvefilm og nye film.

Af og til skrev jeg endda under på løfterne. En højtidelig underskrift stilet til en eller anden i mit hoved (der måtte være nogen derinde, men vi var aldrig blevet præsenteret for hinanden). Jeg lod mit hæfte ligge opslået, bare for ikke at kunne undgå at få øje på det, når jeg vågnede. På det tidspunkt hvor jeg var allermost opsat på at forandre mig, stillede jeg det simpelthen på højkant op ad kaffemaskinen. Og når det så blev dag, og jeg stødte på mit hæfte igen, forekom det hele mig allerede mindre fantastisk. Men jeg havde stadig lidt medfølelse med den fordrukne mand fra aftenen før. Jeg ville gerne respektere ham. Betragte ham som en slags profet, der

under påvirkning af 40 % alkohol blev ramt af nådens lys. Jeg satte mit kaffeindtag ned fra femten til ti kopper, og jeg gav mig ikke til at ryge, før jeg havde taget en første slurk af kaffen. Jeg læste mine løfter igennem igen. Det første lød: "Være renlig." Altså skulle jeg starte dagen med brusebad og tandbørstning. Jeg var ret motiveret. Men min krop skreg efter nikotin. Én cigaret inden den store afvaskning kunne der ikke ske noget ved. Som regel røg jeg den ude på toilettet, et rum på to kvadratmeter, det koldeste i lejligheden, eftersom vinduet altid stod åbent.

Jeg røg ikke over det hele derhjemme. Kun i køkkenet, der var dobbelt så stort som toilettet, og så netop på toilettet. Det var en regel, jeg havde pålagt mig selv, efter at jeg havde fået en søn. Underligt nok nævnte jeg det ikke i mine hæfter. Ingen steder stod der: "Jeg er en fantastisk far, der kun ødelægger sine lunger på lokummet og i køkkenet for at forskåne den anden, mindreårige beboer." Efter at min søn selv var begyndt at ryge som en skorsten, formåede jeg heller ikke rigtig at gøre ham den tjeneste længere. Han havde gjort sit værelse til et nyt rygeområde. Jeg gik gerne derind med en irttesættelse som påskud for ligesom ham at nyde godt af husets største rygerum.

Ude på toilettet greb kulden mine fødder, løb op ad mine ben og fortsatte sin færd, indtil den fastfrøs min hjerne og mine beslutninger. Det skal siges, at jeg kun sov i underbukser, og at jeg kunne have løst problemet ved at

tage noget varmere på, når jeg skulle på wc. Men at sætte en vask over, folde tørrestativet ud, taget tøjet ned igen og lægge det sammen (det tøj, der som regel blev liggende i en bunke oven på tørrestativet, indtil det var tørt) var for mig at se en lige så stor opgave som planlægningen af den næste åbningsceremoni ved De Olympiske Lege.

Jeg holdt af at gå i seng igen om morgenen. Det var en form for luksus. Nogle mennesker har yachter. Bankkonti fyldt til randen. Ursamlinger. Kultur. Skulpturer. Muskler. Selv gik jeg i seng igen om morgenen, tyve-tredive minutter efter at jeg var stået op. Jeg levede i en verden, hvor glæden og lykken ikke var forbundne. Mit liv var fuld af glæder, som aldrig udgjorde en fuldkommen lykke. Hos andre havde jeg kunnet observere en fuldkommen lykke, der gav dem en masse glæder. Heldigvis havde genetiske forandringer gennem mine første treogfyrré års levetid forsynet mig med en anden luksus: Jeg var ikke typen, der beklager sig. Jeg nøjedes med at skrive løfter ned i mine hæfter. Flere steder kunne man læse:

”Holde op med at gå i seng igen om morgenen.”

”Ikke beklage sig.”

”Skrive sine drømme ned for at omdanne dem til bøger i stedet for at drømme om at skrive dem.”

Drømmene om morgenen var ikke som dem om natten. De havde ikke rigtig noget bogmateriale at byde på. Eller også var det kedelige og prætentiose bøger af den slags, der udkommer hver eneste uge. Jeg tænkte derfor,

at forfattere til den slags værker måtte være folk, der gik i seng igen om morgenen. Drømmene hævede sig et par centimeter op over virkeligheden. Som regel foregreb de det tidspunkt, hvor jeg ville vågne. For eksempel drømte jeg, at jeg fandt det opslåede hæfte foran kaffemaskinen. Eftersom det var en drøm, kunne hæftet være grønt i stedet for blå, og kaffemaskinen kunne forvandles til den orange maskine, der stod hjemme hos mine forældre. Mor kunne i øvrigt også være til stede. I kanariegul bomulds-morgenkåbe. Og hun slog på en leguan, der stak hovedet op af vasken for at æde os. Leguanen var min far. I sin helhed var det en klassisk scene fra min barndom, hvor alle stod op uden nogen særlig lyst til at tage hul på dagen, der begyndte.

2.

Jeg sov ikke længere. Men jeg gik tidligere og tidligere i seng. Ofte allerede klokken 18. Jeg slukkede min telefon. Der var ingen, der ringede til mig, men jeg modtog en del mails fra forskellige firmaer. Amazon, SFR, Télé Loisirs, Engie, Darty, Ikea, LCL. Jeg udleverede ikke længere min mailadresse, når jeg købte noget. Jeg havde ladet mig fortælle, at det var nok bare at sende ordet STOP med store bogstaver for at få dem til at holde op. Hver gang sendte jeg beskeder med STOP, men mailene blev ved med at komme.

Seks måneder tidligere havde jeg købt en ny seng. Sengebund og madras, 160 centimeter. Den gamle var 140 centimeter lang. Jeg prøvede at forbedre min søvn ved at opgradere mit sengeudstyr. Jeg måtte købe to sæt sengetøj, lagner, en dyne og to hovedpuder med betræk til.

Jeg nægtede at oplyse min mailadresse.

– Det er obligatorisk, hr.

– Men jeg ønsker ikke at modtage mails, reklamer, tilbud.

– Det er kun til brug ved leveringen.

– Det har I min postadresse til. Sengen er til mit hjem, ikke til min mailboks.

– Det er obligatorisk.

Jeg gav dem min mailadresse.

Siden havde de skrevet til mig hver eneste nat. Tilfredshedsundersøgelse. Spørgeskema. Tilbud. Forslag om at invitere en ven til at blive kunde. Jeg svarede STOP, men de blev ved.

Jeg var ikke træt. Det var grunden til, at jeg ikke sov. Af og til kunne jeg mærke forskellige virkninger af det om dagen. Et eller to anfald af svimmelhed. Gentagen gaben. Kramper i læggene. Men intet der kunne berettige en hel nats hvile. Jeg havde ikke brug for hvile. Folk gik til sport. Til fods på arbejde. De mødtes med venner. Spiste frokost og middag. Tog på vandreture i weekenden. De tog sig af deres børn, som holdt dem beskæftiget. De havde en kone. Sommetider to. De læste bøger. Gik i teatret. De talte og talte om det, de så, og det, de hørte. Ofte havde de en mor. En syg far et eller andet sted. De besøgte folk. Lod sig invitere. Lavede mad. Skændtes. Sloges. Var vrede på hinanden. Fandt sammen igen. De købte telefoner. Covere til at beskytte telefonerne. Covere, der skulle ligne dem selv eller i hvert fald udtrykke deres personlighed: ”Jeg er det her cover ...! Det her cover er sjovt ligesom mig! De gyldne pailletter, der flyder rundt i vandet i mit cover, viser på en helt perfekt måde, hvem jeg er!” De tog busser for at findes de rigtige covere og få repareret ødelagte telefoner. De talte om det. På kontoret. I bussen. Under middagen. Med deres koner, før de til sidst faldt i søvn. I deres drømme.

De blev trætte.

Om natten stod jeg op, gik ud i køkkenet og ventede

på, at det skulle blive dag igen, ligesom visse enlige personer sidder og holder øje med forelskede par på fortovscaféer. Mens jeg så dagen gry, beskrev jeg i tavshed dens karakter: ”Den er smuk i dag ... Den virker blid ...” Jeg følte, at jeg var ene om at mødes med grænseløsheden.

Jeg tænkte, at himlen ikke tilhørte mig. At ingen vejrmedling var henvendt til mig.

”I dag får jeg ikke brugt solen til noget som helst.”

Jeg følte mig ensom.

Jeg skrev i mit hæfte: Få sig nogle venner.

Jeg stregede det over og startede forfra: Få sig en ven.

Jeg stregede det over og startede forfra: Ikke forvente noget af andre.

Jeg stregede det over og startede forfra: Kun forvente noget af sig selv.

Jeg stregede det over og startede forfra: Ikke forvente noget af nogen.

3.

Klokken 17.10 tændte jeg for realityshowet Fire bryllupper og én bryllupsrejse. Jeg var stødt på programmet, da jeg ville se kulturkanalen Arte. Men mit tv viste mig automatisk TF1, når jeg tændte for det. Ligesom glæden og lykken mindskedes også min tørst efter kultur ved den mindste slurk boblende, sukkersødt tv.

Princippet var følgende: Fire kvinder inviterede hinanden til deres respektive bryllupper. De tre gæster blev gjort til dommere, der så kom med deres kommentarer, og som noget særlig vigtigt gav de dagens brud karakterer. Karakterer fra 1 til 20 for udsmykning af festsalen, maden, stemningen og kjolen (hvad kjolen angår, fik vi først karaktererne at vide ved finalen om fredagen). Bruden vidste ikke, hvad de andre mente om hendes bryllup. Men det vidste vi godt – det var det, der var så herligt. Hver brud valgte et tema, og så gjaldt det bare om at holde sig til det. Det var ofte temaer, der mindede om hinanden: ”Glitter og glamour”, ”Chik romantik”, ”Fuchsiarøde orkideer”. Om fredagen sad de alle sammen (ledsaget af deres mænd, der som regel var komplet ligeglade med det hele) og så hinanden kommentere og give karakterer. Karaktererne var sjældent højere end 10 ud af 20. De lå snarere i omegnen af 6 ud af 20, måske endda 4. Når kvinderne så festsalen og udsmykningen, udslyngede de små sætninger såsom: ”Wauw, det er fantastisk, hun holder

sig virkelig til temaet, hun har lavet det hele selv ... Det er lidt ærgerligt med papirservietter til et bryllup ... Dugene er ikke blevet strøget ... Men det er alligevel rigtig flot." Når de så efterfølgende blev filmet alene og skulle kommentere og give karakterer uden for de andres hørevidde, sagde de: "Jeg blev temmelig skuffet, det var grimt, og jeg synes, hende dér har dårlig smag, og hendes bryllup minder om begravelsen af en person, man ikke kan udstå ... Der var glamour, men ingen glitter ... Det er skrækkeligt at have papirservietter til et bryllup, og dugene var ulækre ... Jeg giver hende 3 ud af 20."

Så blev det fredag, ugens højdepunkt, hvor de fik et direkte indblik i de andres ondskabsfuldheder, og de var udmærket klar over, at kvinden, der sad og kiggede på skærmen og græd over forræderiet og af raseri og skuffelse over menneskeheden, selv havde været den mest rådne dommer ved de andres bryllup. "Hvordan kan hun dog give min kjole 5 ud af 20? Man kan ikke give en kjole 5 ud af 20!" (Hun havde selv givet en af konkurrenterne 2 ud af 20 under påskud af, at viskestykkerne i hendes køkken så ud af mere, end den gjorde). Mens de talte, kom der med jævne mellemrum bilyde for at bortcensurere de fornærmelser, de udspyede mod skærmen, der viste venindernes nedsabling af deres bryllup. "Åh, det dér bip, det er det værste bip, jeg nogensinde har hørt, hun skal få det betalt, det bip!" Hendes mand, der var komplet ligeglad og var ved at falde i søvn i sofaen ved siden af, blev med jævne mellemrum taget til vidne af

sin nye, bestyrte kone: ”Hvad mener du om det bip?” Manden klarede sig igennem ved at anerkende, at det var uretfærdigt: ”Jeg ville have givet 20 ud af 20, ja, endda 25 ud af 20, skat.” De gav hinanden et ordentligt kys og lovede hinanden evig kærlighed.

Så kom den del, jeg bedst kunne lide – den, jeg ventede på hele ugen, og som gjorde, at jeg igen og igen fandt mig i den begejstringsløse kommentators voice-over.

Det endelige opgør.

De fire gifte kvinder mødtes endnu en gang på trappen foran det slot, hvor de netop var blevet præsenteret for de tre andre lede kællingers kommentarer og de karakterer, de havde givet. De ventede på, at en limousinelignende bil skulle komme, og at den ene af brudgommene (ham, hvis bryllup havde fået den bedste gennemsnitskarakter) skulle træde ud af bilen for at oplyse sin udkårne om destinationen for den bryllupsrejse, de havde vundet (fire bryllupper og én bryllupsrejse!).

Mens de ventede, havde de ret til (eller også var de forpligtet til det over for tv-kanalen) at ordne deres mellemværender med hinanden.

Som regel havde den, der begyndte, allerede tårer i øjnene:

”Véronique, du skal bare vide, at du burde skamme dig over de karakterer, du har givet. Du har spillet med skjulte kort. Du er en strateg.”

Den anden svarede:

”Jeg må minde dig om, at du har givet 3 ud af 20 for stemningen ved mit bryllup, mens folk kedede sig bravt til dig eget, og den eneste underholdning var en fordrukken klovn ... Du har været en strateg.”

Den tredje ønskede også at sige sin ærlige mening til den fjerde:

”Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvorfor du har givet min kjole 7 ud af 20?”

Den fjerde spillede ærlighedskortet:

”Fordi den var grim!”

Den tredje gentog i raseri, hvad den fjerde havde sagt:

”Den var grim!”

Den fjerde brød sig ikke om, at man efterbæde hende:

”Du lignede en påfugl!”

Den tredje gav sig til at tude:

”Din store strateg!”

Ordet ”strateg” blev brugt 2.754 gange hver aften fra 17.10 til 18 på den største franske tv-kanal (jeg var sikker på, at det påvirkede vores opførsel resten af aftenen).

Den ene brud, som pludselig var blevet hvirvlet ind i en trang til at udvise tilgivelse og tolerance, henvendte sig til sidst til de tre andre, som var hun Zarathustra på vej ned ad bjerget:

”Det hele er kun en leg. Det har været en dejlig uge. Jeg har været glad for at møde jer. Og selvom jeg synes, I er strateger, fortryder jeg ikke det her eventyr. Lad den bedste af os vinde!”

De andre gentog onskabsfuldt:

”Lad den bedste af os vinde!”

Bilen kom kørende stille og roligt, og kameraet filmede brudene én ad gangen, mens man hørte deres sidste ord som voice-over.

Nu ønskede de ikke længere at vinde, men kun at deres nye værste fjende ikke skulle få tildelt bryllupsrejsen.

”Jeg synes, det er noget bip, hvis det er hende dér, der vinder. Hun har været en alt for stor strateg.”

Bilen stoppede foran de unge kvinder. En næroptagelse viste brudgommens fod på vej ud af limousinen (vi prøvede at genkende brudgommen på støvlen).

Nervepirrende.

Det var ham. Den største strategs ægtefælle, der trådte frem med en buket roser i hånden. Bruden græd. Hun var oprigtig overbevist om, at hendes bryllup havde været det smukkeste, eftersom hun jo havde vundet. De tre andre satte deres livs arrigste fjæs op. De sagde til sig selv, at de skulle have stukket hende 0'er i stedet for 4'ere og 5'ere ud af 20.

Den udkårne brud læste derefter op fra et lille kort, som hendes gom, der pludselig ikke længere var så ligeglad, rakte hende.

”I har netop vundet en fantastisk bryllupsrejse til Maldiverne.”

Hun kendte ikke Maldiverne, det gjorde de andre heller ikke, og det var ikke et sted, de umiddelbart havde tænkt sig at besøge.

Trangen til at tilgive greb igen vinderen – hun ville
give sin buket til de tre andre.

De nægtede at tage imod den.

De havde deres værdighed.

[...]